INTERNATIONAL LALE ORALOĞLU CULTURE, ARTS, AND MULTIDISCIPLIANARY CONGRESS

MAY 21-23, 2021,
ONLINE PARTICIPATION

CONGRESS' PROCEEDINGS BOOK

Editors

Burcin ORALOGLU
Zelal ADANMIS

BABIL YAYINEVİ®
TURKEY, USA
TR: +90 538 334 59 23 USA: +1 518 629 5640
intlaleoraloglucongress@gmail.com
https://www.disiplinlerarasikongre.com/

All rights reserved

BABIL YAYINEVİ®
ICONSOS PUBLISHING HOUSE 2021©
Publishing Date: 27.05.2021
ISBN: 978-605-74582-6-1

CONGRESS ID

CONGRESS NAME

LALE ORALOĞLU INTERNATIONAL CULTURE, ARTS AND MULTIDISCIPLINARY STUDIES

DATE AND VENUE

MAY 21-23, 2021

ONLINE PARTICIPATION (FROM 9 DIFFERENT COUNTRIES)

ORGANIZERS & PARTICIPANT INSTITUTIONS

Ankara University, Turkey
Gazi University, Turkey
Assoc. for Struggle with Hypophosphatasia Disease, Turkey
E-BABIL Yayınevi, Turkey

President of Organization Committee

Prof. Dr. Prof. Dr. Adarsh Dhiraj DASH

President of Scientific Committee

Prof. Dr. Prof. Dr. Ali BİLGİLİ

President of Coordinators'

Zelal ADANMIS

ACCEPTED PAPERS

68 Turkish Participants
71 Foreign Participants

REFUSED PAPERS

8 Turkish Participants
7 Foreign Participants

EVALUATION PROCESS

All Submissions Have Passed a Double-Blind Referee Evaluation Process
All Responsibility for the Works Belongs to the Author

SCIENTIFIC & ORGANIZATION COMMITTEE

Members	Affiliation
Prof. Dr. ALİ BİLGİLİ	Ankara University, Turkey.
Prof. Dr. Paul ZÖLLNER	Duisburg-Essen University, Germany.
Prof. Dr. Hasan KÖNİ	Istanbul Kültür University, Turkey.
Prof. Dr. Dervish ALIMI	University of Tetova, North Macedonia.
Prof. Dr. Mrudul NILE	Mumbai University, India
Prof. Dr. Elnara SHAIFYEVA	Baku State University, Azerbaijan
Assoc. Prof.Dr. Çiğdem NAS	Yıldız Technical University, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Nuray İPÇİOĞLU	Atatürk University, Turkey
Assoc. Prof. Dr. Fahri ÖZSUNGUR	Adana Chamber of Commerce, Trade Registry Deputy Manager, Turkey.
Assoc. Prof. Dr. Başak HANEDAN	Atatürk University, Turkey.
Assist. Prof.Dr. Kaan DİYARBAKIRLIOĞLU	ICONSOS / Yalova University, Turkey.
Assist. Prof.Dr. Nil Didem ŞİMŞEK	Suleyman Demirel University, Turkey.
Assist. Prof. Dr. Mohammad ALAWAMLEH	American University of Madabai, Jordan.
Dr. Mario JACKSON	United Nations, United Health Group, Jordan.
Dr. Joy Ifeanyi Osarumwense JOSEPH	Rhodes University, South Africa.
Dr. Merati RACHID	University of Tiaret, Algeria.
Dr. Boudra ABDELLATIF	University of Tiaret, Algeria.
Dr. Genc DEMJAHA	Kosovo Dent, Kosovo

Members	Affiliation
Phd. Bence SIMON	Corvinus University, Hungary

Coordinators of the Congress

Members	Affiliation
Baha Ahmet YILMAZ	ICONSOS / Istanbul University, Turkey.
Scinechimeg KHURELBAATAR	Shandong University, China.
Merve ACAR	HIFODER / Yıldız Technical University, Turkey.
Tuba FIRAT	Yalova University, Turkey.
Zelal ADANMIS	RDSI, USA.

CONGRESS PROGRAM

SATURDAY • 22 MAY 2021 • 9 A.M. (GMT+3) / 8 A.M. (GMT+2)

• OPENING SPEECHES • 9:00 - 9:30 (GMT+3)

OPENING SONG	**EBRU JILTA -** SINGER, KOSOVO
OPENING SPEECH	**ALEV ORALOĞLU** - ACTRESS, TURKEY
OPENING SPEECH -2	**BURÇİN ORALOĞLU** - ACTOR, TURKEY
OPENING SPEECH -3	**PROF. DR. ALİ BİLGİLİ** - ANKARA UNIVERSITY, TURKEY

KEYNOTE SPEAKERS - 9.30-10.00 (GMT +3)

Prof. Dr. Adarsh Dhiraj DASH

KEYNOTE SPEAKER-1

Prof. Dr. Naile BİLGİLİ

KEYNOTE SPEAKER-2

SESSION 1 - HALL 1

10:00-11:30 (GMT+3) TURKEY LOCAL TIME
9:00-10:30 (GMT+2) ITALY LOCAL TIME

MODERATOR: RUKEN ASLAN SEVİM

10:00 GMT+3	NURİ NALBANTOĞLU	Trabzon University	AN OVERVIEW OF CONTEMPORARY THEATRE FROM THE PERSPECTIVE OF DIRECTOR GIORGIO STREHLER
10:15 GMT+3	İLKER DENİZ BAŞUĞUR	Ankara Music and Fine Arts University	NEW ANALYSIS METHODS IN MUSIC WITH SOFTWARE TECHNOLOGY
10:30 GMT+3	BURCU NUR CENGİZ GÜLÇİN KARACA	Anadolu University	THE RELATIONSHIP OF RAPID PATTERN STUDIES WITH THE UNCONSCIOUSNESS
10:45 GMT+3	HAKAN YAMAN	Akdeniz University	DOCUMENTATION OF A HISTORICAL PLACE WITH VIRTUAL REALITY TECHNOLOGY THAT A CONTEMPORARY AND ACTUAL DISPLAY SYSTEM
11:00 GMT+3	GÜLŞEN D. AKBAŞ	İstanbul Ayvansaray University	LOOKING FOR INTERVALS
11:15 GMT+3	ÖZGÜR YILMAZKOL	Independent Researcher	JUNG'S ATTEMPTED READING THE CHARACTERS OF 'BİR BAŞKADIR' THROUGH THE CONCEPT OF ARCHETYPE
11:30 GMT+3	RUKEN ASLAN SEVİM	Işık University	CHAOS THEORY AND POSTMODERN ART

SESSION 1 - HALL 2

10:00-11:30 (GMT+3) TURKEY LOCAL TIME
9:00-10:30 (GMT+2) ITALY LOCAL TIME

MODERATOR: SERRA SEZGİN

10:00 GMT+3	BARIŞ TOLGA EKİNCİ	Beykent University	REALITY AND SIMULATION IN DIGITAL GAMES: THE CASE OF ZULA GAME
10:15 GMT+3	FİGEN SABIRCAN	İstanbul Kent University	CORPORATE SUSTAINABILITY COMMUNICATION: ÜLKER'S #BEAUTIFUL COUNTRY, NATURE İS ENTIRE TO US PROJECT
10:30 GMT+3	VEYSAL BATTAL SADIK BATTAL	Van Yüzüncü Yıl University	IS THE DRIVER ŞAKİR ŞENER ŞEN?
10:45 GMT+3	FAZİLET MUNİSE MERSİNLİOĞLU	50.Yıl Cumhuriyet Feridun Tümer Vocational and Technical Anatolian High School	GLASS ART AND ESKİŞEHİR CONTEMPORARY GLASS ART MUSEUM
11:00 GMT+3	SERDAR GÜRÇAY	İstanbul Aydın University	A MYTOLOGICAL APPROACH TO THE MOVIE, WRATH OF THE TITANS
11:15 GMT+3	SAMET DOYKUN	Onsekiz Mart University	FOLKLORIC REPRESENTATIONS IN İBRAHİM KİRAZ'S NOVEL, CAVURUN KARISI OLMAMSECURITY OF HUNGARY
11:30 GMT+3	SERRA SEZGİN	Ankara Bilim University	DIGITAL COMMUNICATION IN RARE DISEASES AND THE ROLE OF ONLINE COMMUNITIES

SESSION 1 - HALL 3

10:00-11:30 (GMT+3) TURKEY LOCAL TIME
9:00-10:30 (GMT+2) ITALY LOCAL TIME

MODERATOR: MİNE SULAK

10:00 GMT+3	ÖMER SOLAK	Onsekiz Mart University	RELATIONSHIP BETWEEN LITERARY STUDIES AND POSTCOLONIALIST THEORY
10:15 GMT+3	YURDAGÜL GÜNAL ZEHRA NESRİN BİROL EBRU UNAY	Trabzon University	MEASUREMENT AND EVALUATION APPLICATIONS IN HIGHER EDUCATION IN THE COVID-19 PROCESS
10:30 GMT+3	YURDAGÜL GÜNAL ŞİFA TAŞTEKİN	Trabzon University	ANALYSIS OF BURNT LEVEL OF UNIVERSITY STUDENTS DURING THE COVID-19 PERIOD
10:45 GMT+3	MİNE SULAK	Pamukkale University	COMPARING CHARACTERISTICS OF SILVER NANOPARTICLES OBTAINED BY BIOSYNTHESIS USING DIFFERENT PLANTS
11:00 GMT+3	ESRA KAYA ATICI HACER IRMAK SONGÜL KARABATAK	Fırat University	BILSEM ONTOLOGY IN THE PERSPECTIVE OF TEACHERS WORKING IN THE SCIENCE AND ART CENTER
11:15 GMT+3	ESRA KAYA ATICI HACER IRMAK SONGÜL KARABATAK	Fırat University	PROBLEMS EXPERIENCED BY SPECIAL EDUCATION STUDENTS IN INTERNSHIP APPLICATION
11:30 GMT+3	SONGÜL KARABATAK MUHAMMED MUSTAFA TOKGÖZ	Fırat University	EXAMINING THE COMMUNICATION SKILLS OF TEACHERS IN VIRTUAL CLASSROOM MANAGEMENT

SESSION 2 - HALL 1

12:00-13:30 (GMT+3) TURKEY LOCAL TIME
11:00-12:30 (GMT+2) ITALY LOCAL TIME

MODERATOR: ELMAS GÜN

12:00 GMT+3	FATMA TAŞKIN EKİCİ ERHAN EKİCİ MERVE EKER	Pamukkale University	REVIEW OF SCIENCE EDUCATION PROGRAM ACHIEVEMENTS ACCORDING TO THE RENEWED BLOOM TAXONOMY
12:15 GMT+3	CANSU ASLAN FATMA TAŞKIN EKİCİ MERVE EKER	Pamukkale University	WATER AWARENESS SCALE VALIDITY RELIABILITY STUDY
12:30 GMT+3	ELMAS GÜN	Mehmet Akif Ersoy University	APPROACHES IN PIANO TECHNIQUE FROM CLASSIC TO PRESENT
12:45 GMT+3	ZAFER GÜNEY	İstanbul Aydın University	FEEDBACK STRATEGIES AND E-ASSESSMENT IN ONLINE LEARNING
13:00 GMT+3	DERYA BİDERCİ DİNÇ	İstanbul Ayvansaray University	ANTHROPOCENTRISM AND NATURE IN AN ATLAS OF IMPOSSIBLE LONGING BY ANURADHA ROY
13:15 GMT+3	ÖMÜR ALYAKUT	Kocaeli University	INNOVATION IN GASTRONOMY: 3D PRINTED FOODS
13:30 GMT+3			

SESSION 2 - HALL 2

12:00-13:30 (GMT+3) TURKEY LOCAL TIME
11:00-12:30 (GMT+2) ITALY LOCAL TIME

MODERATOR: ARİF HİKMET ÇAKOĞLU

12:00 GMT+3	SELİN CANSU DERENDELİ FÜSUN ERDURAN NEMUTLU	Onsekiz Mart University	CULTURAL IDENTITY VALUES OF KAHRAMANMARAŞ
12:15 GMT+3	HALDUN İLKDOĞAN	Yozgat Bozok University	EXAMINING THE SPATIAL RELATIONALITY THROUGH A CINEMATOGRAPHIC VISUALIZATION OF THE URBAN SPACE DIVIDED TO ITS LAYERS: THE SNOWPIERCER MOVIE
12:30 GMT+3	OKAN YELER	Van Yüzüncü Yıl University	3D CITY MODELS AND IMPORTANCE IN TERMS OF LANDSCAPE DESIGN
12:45 GMT+3	SEDA ÇELLEK	Ahi Evran University	COMPARISON OF ACCIDENT STATUS AND ANGER SCALES
13:00 GMT+3	SEDA ÇELLEK	Ahi Evran University	COMPARISON OF CONSTRUCTION WORKERS 'OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND DEMOGRAPHIC CHARACTERISTIC
13:15 GMT+3	ARİF HİKMET ÇAKOĞLU	Sinop University	COMPARISON OF PRESSURE TEST AND ULTRASONIC METHOD RESULT OF NORMAL AND HIGH STRENGTH CONCRETES OBTAINED BY AGGREGATES OF THREE PROVINCES
13:30 GMT+3	CEYHUN AKSOYLU YASİN ONURALP ÖZKILIÇ	Konya Technical University Necmettin Erbakan University	MESNET ŞATLARININ RC KİRİŞLERİN DAVRANIŞINA ETKİSİNİN DENEYSEL VE NUMERİK OLARAK İNCELENMESİ

KAHRAMANMARAŞ'IN KÜLTÜREL KİMLİK DEĞERLERİ

Selin Cansu DERENDELİ[1*], Füsun ERDURAN NEMUTLU [2]

[*1] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Çanakkale, Türkiye. ORCID ID: 0000-0003-2713-1580

[2] Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Çanakkale, Türkiye. ORCID ID: 0000-0002-0104-5994

ÖZET

Kent kavramı kentte yaşayan insanları çevreleyen sınırlara sahip ve bu sınırlar içinde yaşayanlardan etkilenen tüm değerlerin birleşimini içermektedir. Kent, sürekli değişen ve işleyen bir yapıdır. Bu değişimler kentin doğal kaynaklarının toplum tarafından şekillendirilmesiyle oluşan bileşenlerin bütünüdür. Kentteki oluş ve işleyişlerin farklılıkları ise o kentin kimliğidir. Kahramanmaraş, birçok eski uygarlığa yerleşim yeri olmuş, Kurtuluş savaşında ilk madalya alan kent olması ile 'Kahraman' ünvanı almış bir İl'dir. Bu tarihi süreçte ev sahipliği yaptığı toplumların kente yansıttığı kültürel değerler oldukça zengindir. Çalışmada Kahramanmaraş'ın kültürel değerleri belirlenerek, kent kimliği tanımlanmıştır. Kente kimlik katan değerlerin peyzaj mimarlığı çalışmalarına yansıtılmasının kent gelişimi açısından önemi ortaya konularak geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Kahramanmaraş'a kimlik kazandıran kültürel değerler analiz edilmiş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş, Kent**,** Kent kimliği, Kültürel değerler, Kültürel peyzaj

CULTURAL IDENTITY VALUES OF KAHRAMANMARAŞ

ABSTRACT

The concept of city includes the combination of all the values that have borders surrounding the people living in the city and are affected by those who live within these borders. The city is a constantly changing and functioning structure. These changes are the totality of the components that are formed by the shaping of the natural resources of the city by the society. The differences in being and functioning in the city are the identity of that city. Kahramanmaraş is a city that has been a settlement for many ancient civilizations, and received the title of "Hero" for being the first city to receive a medal in the War of Independence. In this historical process, the cultural values that the societies it hosted reflect to the city are quite rich. In the study, the cultural values of Kahramanmaraş were determined and the identity of the city was defined. It is aimed to develop the reflection of the values that add identity to the city to the landscape architecture studies by demonstrating the importance of urban development. In line with this purpose, cultural values that give Kahramanmaraş an identity have been analyzed and suggestions have been made.

Keywords: City, City identity, Kahramanmaraş, Cultural values, Cultural landscape

GİRİŞ

Kentsel alanlar hem idari hem de demografik olarak belirli bir nüfus büyüklüğüne ulaşmış belirli sınırları olan alanlardır (Erduran Nemutlu ve Çelik Çanga, 2020). Kent kavramı kentte yaşayan insanları çevrelerken, orada yaşayanlardan da etkilenir. Kent, sürekli değişen ve işleyen bir yapıdadır. Kentlerin fiziksel ve kültürel bu dönüşümü geçmiş, bugün ve gelecek parçalarından oluşan bir zaman bütününde değerlendirilir. Bu değişenler ile oluşan farklılıklar kentleri bireyler üzerindeki algıda birbirinden ayırt edici kılar ve kentin kimliği şekillenir. Tarih boyunca yapısal alanların gelişimi ve kırsala doğru genişlemesi ile kentleşme hız kazanmış ve bu bölgelerde nüfus yoğunlaşmıştır.

Kentsel alanlar kırsal alanlar ile sürekli hareket halindedir ve kentler iş ve kültürel fırsatlar açısından her zaman çekicidir (Erduran Nemutlu ve Çelik Çanga, 2020). Kentin kimliğinde tüm bölge kırsal ve kentsel alanlarındaki kaynaklar etkilidir. Çünkü birbiri ile sıkı etkileşim halindedirler. Kimliğin şekillendirilmesinde, kentin özgün yapıya dönüştürülmesinde ve kentsel yaşamla bütünleştirilmesinde kimlik değerlerinin detaylı bir şekilde irdelenmesi temel noktadır. Bu değerlerin kent kimliğini geliştirmesi için kentte yapılacak planlama ve tasarımda ve yönetimde bu değerlerin korunması temel kriterdir.

Kentleşme, bir yandan, yaşam kalitesini ve kentsel alanların geleneksel özelliklerini arttıran ekonomik, sosyal ve kültürel fırsatlar sunarken diğer yandan, kentlerin büyümesi ve nüfus yoğunluğuyla ortaya çıkan

yönetilememiş değişimler, yer duygusunu, kentsel yapının bütünlüğünü ve toplumların kimliğini zedeleyebilmektedir (Erduran Nemutlu vd., 2013). Anadolu kendine özgü kimliği olan birçok tarihi kente sahiptir. Bunların kimliğinin korunarak geleceğe iletimi koruma ve geliştirme ile olabilir. Kahramanmaraş İli de bunlardan biridir.

Kahramanmaraş konumu açısından üç farklı coğrafi bölgenin kesişim noktasında yer almaktadır. Tarihi süreç içerisinde ev sahipliği yaptığı çeşitli uygarlıkların etkisiyle kültürel değerler bakımından oldukça zengin bir potansiyele sahip olmuştur. Bu kaynak değerlerinin günümüzde olduğu gibi geleceğe devamlılığının sağlanması ve kentsel yaşam alanlarında kullanılması bu çalışmanın gerekçesidir. Çalışmada Kahramanmaraş'a kimlik kazandıran kültürel kimlik değerlerinin ayrıntılı olarak belirlenmesi, irdelenmesi ve peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Kent rehberi niteliği taşıması hedeflenen çalışmada, kente ait kültürel kimlik değerleri tanımlanmış ve öneriler getirilmiştir.

Kent

Kentler, belli bir sistem içinde kurulan, sanayi, ticaret, bürokrasi, eğitim vb. sosyal ve kültürel olanakların çeşitlilik gösterdiği, belli bir nüfus yoğunluğuna sahip kamusal alanlardır. Kentleri yaşam mekanları olarak tanımlamanın yanı sıra bir toplum karakteri, kültürü ve yaşam biçimi olarak tanımlamak mümkündür. Çünkü kent, kendini oluşturan değerler hakkında bilgi verir. Bir kente bakarak o kentin toplumunun sosyal ilişkileri, değer yargıları, ekonomisi, yönetimi ve sanat anlayışı hakkında bilgi sahibi olunabilir (Kurt, 2011).

Kentler kendini oluşturan çeşitli niteliklerin sürekli değişim ve dönüşümünün yaşandığı alanlardır (Şekil 1). Kentlerin fiziksel ve kültürel bu dönüşümü geçmiş, bugün ve gelecek parçalarından oluşan bir zaman bütününde değerlendirilir. Dönüşen mekâna dair fiziksel ve fiziksel olmayan karakteristik özellikleri itibariyle kentler özgündür (Çöteli, 2012). Kentler sahip oldukları özgün niteliklerinin sürekliliği olan, fiziksel, sosyal ve mekânsal kavramlardır (Kaypak,2010; Birol, 2007).

Kentler geçmişten gelen ve geleceğe aktarılması gereken değerlerin biçimsel bir halidir (Durguter, 2012; Ayyıldız ve Ertürk, 2017). Yapılan tüm bu tanımlamalar doğrultusunda kent kendini oluşturan, o kente özgün olan doğal, biçimsel ve toplumsal öğelerle ayrı ayrı değerlendirilebilir. Bu değişenlere göre de farklı oluşumlar, kentleri bireyler üzerindeki algıda birbirinden ayırt edici kılar ve böylece kentin kimliğini şekillendirir.

Şekil 1. Eski ve Yeni İstanbul Kenti1-(Anonim, 2012a) 2- (Anonim, 2012b)

Kent Kimliği

Tüm nesneler hem somut hem de soyut olarak insan hafızasında simgesel bir anlam oluşturur. İnsanlar dünyadaki nesneleri görür, algılar. Bu algılamaları sonucu bütün olarak ya da belli bir özelliği ile algılanan nesne, simgesel olarak hafızada bir imaj çizer (Irmak ve Yılmaz,2010). Çizilen imaj o nesnenin tanımlanan kimliğidir. Kimlik doğal, kültürel ve sosyal bir olgu olup (Beyhan ve Ünügür,2005), algılanan durumun özgün, diğerlerinden ayırt edilebilir olduğunu tanımlayan bir kavramdır.

Her varlıkta olduğu gibi kimlik kavramı kentler içinde kullanılmaktadır. Kent kimliği algılanan tüm oluşumların kent imgesi haline gelerek, kente bir imaj oluşturmasının sonucunda olur. Her kente özgün olan kent kimliği, kent bileşenleri ve kentlinin yaşam biçimine göre şekil alan bir kavramdır. Kentin kimliği, o kenti tanımlayan ve diğerlerinden farklı kılan özellikleri ortaya koyar. Kentin kimliği, kenti oluşturan tüm karakterlerin toplumsal algıyla ifade edilme şeklidir Kentlerin algılanan ifadesindeki kent imajı çok çeşitli

unsurlar tarafından şekillenmektedir. Bu şekillenme bireyler üzerinde farklı etkiler yaratmaktadır (Tatlıdil, 2009; Özilhan Özbey, 2015; Oğurlu,2014). Yarattığı bu etkiler kent kimliğini oluşturmaktadır.

Kent kimliği; kent imajını etkiler, her kentte farklı ölçek ve yorumlarla kendine özgü nitelikler taşır, fiziksel, kültürel, sosyo ekonomik, tarihsel ve biçimsel faktörlerle şekillenir, kentliler ve onların yaşam biçimini oluşturur, sürekli gelişir. Kent kimliği, birçok faktörün bir araya gelmesiyle oluşurken, kendi oluşan yapısıyla da bir sonraki gelişme ve değişime yön verir. Kendi içerisinde bir döngüsü olan bir algı bütünlüğüdür. Kimliğin kente yansıtılması ve devamlılığı için öncelikle kimlik değerlerinin doğru ve detaylı bir şekilde analiz edilip bilinmesi gereklidir.

Kent kimliği kente ve kentliye şunları kazandırır; kent kimliğinin olması, en başta onu diğer kentler arasından ayırıp tanınır hale gelmesini sağlar. Kentin büyüme modeli kent kimliğine uygun biçimde gelişir ve böylece kentin var olan kimliğine zarar verecek planlamalar olmaz.

Kültürel Kimlik

Kent ve kültür birbiri en çok tamamlayan iki kavramdır. Kent, kültür bütününün barındığı ve insan bilinci ve belleğinin yansıması olan zamanın tarih niteliği kazandığı yerdir. İnsanların toplum halinde yaşadıkları, yani bir kültür oluşturdukları her yer ve zamanda, kişi olarak da toplum olarak da bir kimlikleri olmuştur (Ayyıldız ve Ertürk,2017). Kültür, kentlerde korunarak devamlılığı olan veya değişim göstererek yansıyan bir olgudur.

Bireyin öğrenme ve öğrendiklerini simgesel biçimlerde toplama, bu öğrendiklerini toplumun diğer üyelerine bilgi olarak iletme ve öğrendiklerini ya da kazandığı bilgileri temel olarak davranışlarına yansıtma tüm kültürel olgunun kaynağını oluşturur (Tatlıdil,2009). Böylece bireylerin ve toplumun sahip olduğu değerler, kent kültürünü şekillendirip, ortak bir kültür oluşturduğu için kent kimliğine doğrudan etki eder (Beyhan ve Ünügür,2005).

Kentte kültürel kimliğin belirleyici unsurları şunlardır:

Kentin fiziksel yapısı
Kentin sosyo-ekonomik yapısı
Kentin kültürel birikimi ya da yapısı (Tatlıdil, 2009)
Kentin tarihi gelişimi
Kentin mekan karakteristikleri
Kentin coğrafik özellikleri
Kentin biçimsel ve görsel karakteristikleri
Kentlinin yaşam biçimi ve kalitesi (Kurt, 2011)
Kentin işlevleri (turizm, sanayi, hizmet, tarım vb.)
Kentin fiziksel çevresi ile toplumsal davranış ilişkisi
Tarihi ve arkeolojik eserler gibi insan eliyle yapılmış çevreden kaynaklanan kültürel kimlik değerleri; kentte yapılmış olan her türlü düzenlemenin özellikleridir. Bu düzenlemeler içerisinde kentteki meydanlar, sokaklar, anıtlar, hanlar, kaleler çeşitli mimari yapılar vb. her türlü kentsel bileşen yer alabilir. Bir kentte yapılı çevrenin kimliği, bir yandan kent kimliğinin önemli bir parçasını oluştururken, diğer yandan da o kentteki toplumsal ve kültürel yaşama ilişkin ipuçları verir (Kaypak,2010).

Bir kentte o kentin özgün kimliğine katkısı bulunan ve ait olduğu döneme ilişkin kayda değer mimari ve yaşamsal özellikler taşıyan yapılar ile yapı gruplarının korunması, o kentte kültürel sürekliğin sağlanmasında ve kentin kimliğinin oluşumunda/oluşmuş kimliğin geleceğe taşınmasında önemli bir rol oynar. Bir yapının veya objenin simgesel açıdan, kullanım açısından ya da estetik açıdan değer taşıması da onun korunmasını ve kültürel bir değer olarak geleceğe taşınmasını gerektirebilir (Birol,2007).

Kimlik değerleri sadece mekânsal ya da fiziksel değildir. Mekânsal olmayan sosyal, tarihi, kültürel, ekonomik, teknolojik etkenlerde kentin kimliğini şekillendirir. Bu kimlik değerleri el sanatları, kent ekonomisi, edebiyat ve sanat, kentin özel günleri ve faaliyetleri olarak sınıflandırılabilir.

Bunlardan yola çıkarak kültürel kimlik değerlerini, kent tarihi, tarihi ve arkeolojik eserler, el sanatları, edebiyat ve sanat, ekonomi, eğitim, sağlık, folklor, özel günler ve faaliyetler olarak sıralamak mümkündür. Kente kimlik kazandıran bu değerlerin önemli özellikleri vardır.

Tablo 1. Kente kimlik kazandıran kültürel değerlerin özellikleri

Kente Kimlik Kazandıran Kültürel Değerlerin Özellikleri
Geçmiş uygarlıkların ve sosyo-kültürel değerlerin izlerini taşımaktadır
Yerleşim alanı özelliklerini ve kent kültürünün yaşamını yansıtmaktadır.
Fiziksel çevrenin oluşumunu sağlamaktadır.
Görsel peyzaj kalitesini artırmaktadır.
Aktif ve pasif rekreasyonel faaliyetler için çeşitli olanaklar sunmaktadır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmanın ana materyali Kahramanmaraş ili (Şekil 2) ve kültürel değerleridir.

Şekil 2. Kahramanmaraş'ın Türkiye'de konumu ve haritası (Google Earth, 2021)

Kahramanmaraş, Akdeniz, İç Anadolu, Güneydoğu ve Doğu Anadolu'yu bağlayan bir geçiş bölgesinde, verimli ovalar üzerinde kurulmuştur. Bu konumu nedeni ile geçmişten günümüze çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Verimli toprakları, doğal kaynakları ile ilgi çekmiş ve zaman zaman hedef olmuştur. Geçmiş medeniyetlerin izlerini taşıması yanı sıra, Kurtuluş Savaşı'nda ilk madalya alan şehir olması gibi tarihi geçmişiyle de ün kazanmıştır.

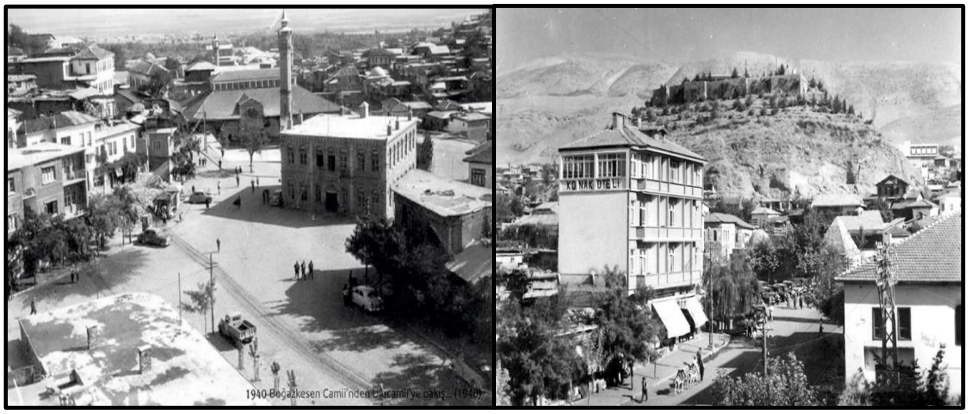
Alan değerlendirmesiyle ilgili hazırlanan haritalar, haritaların hazırlanmasında kullanılan Photo Shop CC' 2015 programı, çalışma alanına dair yazılı kaynaklar ve görseller çalışmanın diğer materyalleridir.

Çalışma aşamaları; veri toplama, değerlendirme ve sentezden oluşmaktadır. Çalışmanın yönteminde alan değerlendirmesi amacı ile resmi kurumlardan ve yazılı kaynaklardan bilgiler ve görsel veriler elde edilmiş olup, alan yerinde incelenmiştir. Kimlik değerlerinin özellikleri ve kente katkısı hakkında bilgiler verilmiştir. Kentin kimliğine etki eden kültürel değerler kentin tarihi, tarihi ve arkeolojik eserleri, çeşitli kültürel değerleri, el sanatları, ekonomisi, sanayisi şeklinde başlıklar halinde verilmiştir. Sonuç olarak tüm veriler sentezlenerek peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmiş ve kentin kimliğini kaybetmemesi için öneriler getirilmiştir.

BULGULAR

Kahramanmaraş'ın Kültürel Kimlik Değerleri

İl, tarih boyunca doğu-batı kültürlerinin temas halinde olduğu bir bölgede yer aldığından tarihsel ve kültürel özellikler bakımından zengin bir çeşitliliğe sahiptir. Kahramanmaraş'ta binlerce yıl öncesinde kurulmuş uygarlıklar ile asırlık yerleşim geleneğine bağlı bir kültür yaşatılmaktadır (Şekil 3).

Şekil 3. Kahramanmaraş Ulucamii ve kalesinin geçmiş yıllardan görüntüleri (Anonim, 2021a)

Kahramanmaraş Hititler dönemi, Asurlular dönemi, Persler dönemi, Makedonyalılar dönemi, Büyük Roma İmparatorluğu dönemi, Dulkadiroğlu beyliği ve Osmanlı dönemi olarak birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. Şehrin Hitit imparatorluğu döneminde önemli merkezlerden birisi olduğu, adının Markasi, Maraj şeklinde M.S. I. yüzyılda Roma İmparatorluğu bölgeyi ele geçirince Maraş'ın adı Germanicia olmuştur. Roma ve Bizans İmparatorluğu döneminde bu adla anılan şehir Müslümanlar tarafından fethedilince ilk şekli ile kullanılmaya başlanmıştır. Osmanlılar döneminde şehrin adı bölgede Dulkadiroğulları Beyliği'nin kurulmasından dolayı Zülkadir şeklinde de ifade edilmektedir (Anonim,2019). Tarihi süreç İçinde yer alan değişik uygarlıklar kentlerini kurarken gerek doku gerekse sosyal ve yönetimsel odaklar oluşturarak kentlere özgün kimlik kazandırmışlardır.

Kent Osmanlı döneminde vermiş olduğu Kurtuluş mücadelesiyle tarihi açıdan önemli bir yer edinmiştir. Kahramanlık unvanı ve İstiklal Madalyası sahibidir. Bu Madalya kentin simgesi olup, birçok yerde anı objesi olarak kullanılmaktadır (Şekil 4).

Şekil 4. İstiklal Madalyası (Madalyalı kavşaktan bir görüntü) (Anonim, 2020a)

Kentteki tarihi ve arkeolojik eserler:

Kahramanmaraş merkezindeki, yığma bir tepe üzerinde bulunan Hitit, Roma ve Osmanlı dönemlerinde kullanılmış olan kale, Germenicia antik kenti ve taban mozaikleri (Şekil 5), Maraş Aslanı (Şekil 6) önemli arkeolojik eserlerdendir. Bu arkeolojik eserler kentin birçok yerinde simge olarak kullanılmıştır.

Şekil 5. Germenicia antik kenti mozaikleri (Anonim, 2021c)

Şekil 6. Maraş Aslanı (Anonim, 2020b)

Göksun Büyükkızılcık içmesi, Andırın yöresinde Gökahmetli ve Çokak Harabeleri ile yol boyu Osmanlı ve Bizans Kaleleri, Pazarcık'daki Evri, Afşin Kaşanlı Köyü Kabartması, Pazarcık (Turunçlu Köyü) Kalıntıları Kahramanmaraş–Göksun yolu üzerinde yer alan tarihi, Elbistan'da Ufacıklı köyü kalıntıları ve Tilkiler Harabeleri, Süleymanlı'daki Bizans yapıları gibi önemli tarihi eserler ve değerler kültürel açıdan son derece önemlidir (Karademir vd., 2018).

Doğa tarihinin canlı tanıkları olarak yüzyıllar ötesinden günümüze ulaşma şansı bulabilmiş anıt ağaçlar da gelecek kuşaklarımızdan emanet aldığımız önemli doğal ve tarihi zenginliklerimiz arasındadır (Palabaş vd., 2011). Kahramanmaraş' ta 9 adet Doğu Çınarı (*Platanus orientalis* L.) anıt ağaç niteliğindedir. En yaşlısı 505 yaşındadır (Şekil 7).

Şekil 7. Kahramanmaraş 'ın en yaşlı "Oynak Çınar" adlı anıt ağacı (Palabaş vd., 2011)

Kahramanmaraş'ta hüküm sürmüş devletler ve medeniyetlere ait tarihi eserler, ticaret alanları, kaleler, çeşmeler, hanlar, hamamlar, camiler, konaklar, çeşitli yapılar ve müzeler bölgenin önemli tarihi yapılarıdır. Tarihi ticaret alanı olarak halen kullanılan Suk-i Maraş, Taşhan Çarşısı, Bedesten, Demirciler Çarşısı kent için önemli merkezi noktalarda yer alır (Şekil 8).

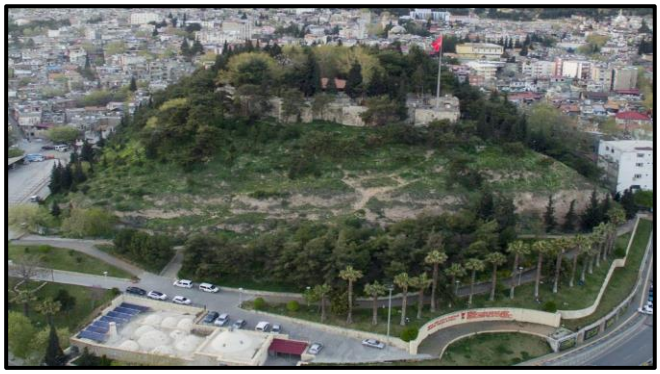
Şekil 8. Tarihi ticaret alanları: 1-Suk-i Maraş Çarşısı (Anonim,2021c), 2-Taşhan (Anonim, 2021c)

Şeyhadil çeşmesi, Acemili çeşmesi, Galip Paşa çeşmesi, Nuh çeşmesi, Salih Ağa çeşmesi, Süleymanlı çeşmesi, Uyuz Pınarı çeşmesi kent için önemli diğer tarihi yapılardır (Şekil 9).

Şekil 9. Kentin çeşmelerine örnek1- Galip Paşa Çeşmesi (Anonim,2021c), 2- Şeyhadil Çeşmesi (Anonim, 2021c)

Tarihi değeri olan önemli diğer yapılar kalelerdir. Kentte bulunan kaleler en başta kentin merkezinde bulunan Maraş kalesi Geç Hititler zamanında yapılan daha sonraları yöreye hâkim olan Asur, Med, Pers, Kapadokya Krallığı, Roma, Bizans, Anadolu Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemlerinde çeşitli tamir ve ilaveler yapılarak günümüze kadar gelmiştir (Anonim, 2013) (Şekil 10).

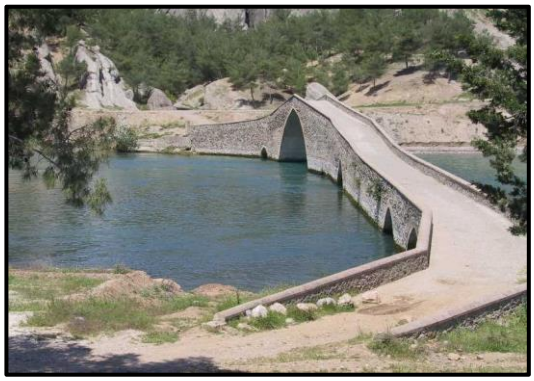
Şekil 10. Maraş kalesi (Anonim, 2019b)

Kentin diğer önemli kaleleri; Afşin hurman kalesi, Tilavşin kalesi, Süleymanlı (Zeytun) kalesi, Andırın Azgıt kalesi, Meryemçil (Geben) kalesi, Orçan kalesi, Bababurun kalesi, Haştırın kalesi, Mitel (Çuhadarlı) kalesi (Şekil 11).

Şekil 11.Bölgedeki önemli kaleler:1- Andırın Azgıt Kalesi (Anonim, 2021c), 2- Afşin Hurman Kalesi (Anonim, 2021c)

Kentin kültürel değerlerinden birisi olan ve yapısını çeşitli onarımlar görerek günümüzde koruyan 15. yüzyılda Dulkadir Beyliği döneminde inşa edilen Ceyhan köprüsü tarihi kültürel kimliği yansıtmaktadır (Şekil 13). Ancak kente gelen kişiler bu bölgeye ulaşmazsa bu köprünün önemini anlayamayacaktır.

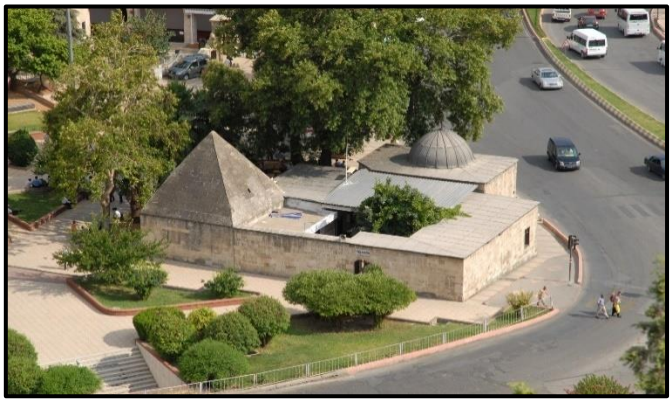
Şekil 12. Ceyhan köprüsü (Anonim, 2020b)

Tarihi ve mimari açıdan değerli birçok dini yapı vardır: Kent için önemli birer kültürel kimlik değeridir. Kahramanmaraş Ulu Cami, Eshab-ı Kehf Külliyesi cami, Afşin Ulu Cami, Hatuniye Cami, Elbistan Ulu Cami, Himmet Baba Cami ve Türbesi, İklime Hatun Cami, Abdulhamithan Cami, Şeyh (Şıh) Cami, Divanlı Ahmet Paşa Cami, Beyazıtlı Cami, Cığcığı (Arasa) Cami kentin tarihi dini yapıları örnekleridir (Şekil 14).

Şekil 13. Kentin dini yapıları1- Ulu Cami (Anonim, 2021d), 2- Arasa Cami (Anonim, 2021c), 3- Abdulhamithan Cami (Anonim, 2021c), 4- Eshab-ı Kehf (Anonim, 2021b)

Taş Medrese: Kent meydanında Ulu Cami ile bütünlük oluşturan yapı; Dulkadirli Alaüddevle Bey tarafından 15.yüzyıl sonlarında inşa edilmiştir (Şekil 15).

Şekil 14. Taş medrese (Anonim, 2017)

Kurtuluş Savaşı'nda Fransızların Kahramanmaraş'ı işgal etmeleri sırasında, Sütçü İmam'ın düşmana ilk kurşunu sıkarak direniş hareketi başlatması ve şehit edilmesi anısına yapılan, milli aidiyet duygusunu günümüze taşıyan, kent merkezindeki anıt önemli diğer yapıdır. Bu anıt tarihi kimliği koruyan ve aktaran önemli bir kimlik değeridir (Şekil 16).

Şekil 15. Sütçü İmam anıtı (Anonim, 2021c)

Hamamlar: Acar hamamı, Çukur hamamı, Tüfekçi hamamı, Paşa hamamı, Divanlı hamamı kentin kültürel kimliğini yansıtan yapılardandır (Şekil 17).

Şekil 16. Kentin hamamları: Çukur ve Tüfekçi Hamamları (Anonim, 2021c)

Tarihi Maraş konakları Enikli/Kuzulu Kapısı, geniş avlusu, yüksek duvarları, süslü çeşmeleri, cepheyi hareketlendiren cumbaları, bağdadi duvar örgüleri ile kentin tarihi ve kültürel kimliğine özgü özellikler ile sivil mimarinin en nadide örnekleridir (Anonim,2019) Katiphanı, Dedeoğlu Konağı, Kocabaşlar Konağı, Mahmut Arif-i Paşa Konağı, Deli Gönül Konağı kentin konaklarıdır (Şekil 18).

Şekil 17. Konaklar: Mahmut Arif Paşa, Dedeoğlu, Çiftaslan Konakları (Anonim, 2021c)

Kentin tarihi ve arkeolojik değerlerinin toplandığı müzeler de tanıtım için önemli değerlerdir. Kahramanmaraş Arkeoloji Müzesi, Germenicia Ören Yeri, Yedi Güzel Adam Edebiyat Müzesi, Etnografya Müzesi, Tematik Mutfak Müzesi, Dondurma Müzesi, Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi, Minyatür Kurtuluş Müzesi, Kurtuluş Destanı Panorama Müzesi, Dijital Kurtuluş Müzesi (Şekil 19).

Kentte geçmişten günümüze taşınmış bazı el sanatları yapımı devam etmektedir. Kahramanmaraş'ta ağaç işçiliğine dayalı ahşap oymacılığı, bakırcılık oya sim-tel sırmacılık, nakış işleri, yemeni ve çarık işlemeciliği, semercilik, kuyumculuk köşkercilik, mazmancılık, kazazcılık, külekçilik önemli el sanatları arasındadır (Anonim,2019b) (Şekil 19). Ancak genç girişimciler bu konuya yeterli ilgi göstermediğinden aslında tehlike altındadır.

Şekil 18. Bakırcılık, ahşap oymacılığı, çarık işlemeciliği, kuyumculuk (Anonim,2021c)

Kentin yöresel yemekleri de önemli birer folklorik kimlik değeridir (Karademir vd., 2013). Ayrıca ünlü kırmızı biberi, Kahramanmaraş tarhanası da dünyada ün kazanmıştır (Şekil 21). Kenti dünyaya tanıtan en önemli kimlik değerlerden birisi dondurmadır. Dondurma kentin doğal değerlerinden olan kente özgü çiçekler, yabani orkidelerden olan salep ve keçi sütünden yapılmasıyla yine kentin özgün değerleriyle bu lezzeti kazanmıştır (Karademir vd., 2018).

Şekil 19. Pul biber, tarhana ve dondurma (Anonim, 2021c)

Edebiyat ve Sanat: Kültürel kaynak değerleri bakımından Kahramanmaraş, birçok yazar, halk müziği ozanlarına sahiptir (Karademir vd., 2013). Necip Fazıl Kısakürek, Erdem Bayazıt, Sezai Karakoç, Abdurrahim Karakoç, Bahaettin Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Dostozan, Nuri Pakdil, Alaeddin Özdenören, Rasim Özdenören, Akif İnan, Sünbülzade Vehbi Efendi, Aşık Mahzuni Şerif bu anlamda önemli değerlerdendir (Anonim, 2021c).

Kent ekonomisi: Kahramanmaraş'ın ekonomisi tarım, ticaret ve sanayiye dayanmaktadır. Tekstilde, iplik üretiminde, çelik sanayide, pul bibercilikte Türkiye'de en ön sıralarda yer almaktadır. Kahramanmaraş'ın ülkemizde ün kazanmasına yol açan dondurma sektörü en hızlı gelişen sektörler arasındadır (Karademir vd., 2013).

Özel günler ve faaliyetler: Kahramanmaraş'ın kurtuluş günü 12 Şubat, Kurtuluş Bayramı olarak kutlanmakta ve kent tarihini ve kurtuluş mücadelesini canlandıran, kentin tarihi bir özel günüdür.

SONUÇ

Kahramanmaraş kendine özgü ve geçmiş yaşamın izlerini taşıyan birçok kültürel kaynak değere sahiptir. Ancak bunlar kentsel alanda yeterince tanıtılmamakta ve mekanlara yansımamaktadır. Örneğin kaleler kenti olarak bilinen ve bölgede 10 kale olması önemli bir kimlik değeridir. Kentsel alanda bunların tanıtılması ve kentlinin ve gelen ziyaretçilerin yeterince bilgilenebilmesi ve bu bölgelere ulaşımlarının kolaylaşması için rehber olacak tanıtım yapılmalıdır. Üç boyutlu anıtsal figürlerin bir meydanda tasarlanması gibi uygulamalar ile odak alan oluşturulacak ve tarih daha eğlenceli olarak anlatılabilecektir.

Kent kimliğinin korunması için peyzaj mimarlığı açısından yapılması gerekenler şu şekilde özetlenebilir: Kente kimlik kazandıracak tarihi ve kültürel kaynakların neler olduğu öncelikle bir envanter çalışması ile ortaya konulmalı ve haritalanmalıdır. Bu kimlik değerlerinin doğru algılanması için ayrıntılı bir şekilde analiz edilmesi ve peyzaj mimarlığı açısından değerlendirilmesi gerekir. Yapılan analizlerde elde edilen bilgilerin kentin fiziki mekanlarına yansıtılabilmesi için planlama ve tasarım çalışmaları yapılır. Bu çalışmalarda önemli olan bu kaynak değerlerinin öz kimliğine zarar vermeden doğru tanıtılabilmesi ve güncel yaşama uyarlanabilmesidir. Çünkü içselleştirilmeyen kültürel değerler kullanılmayacak ve sürdürülebilir olmayacaktır. Ayrıca kültürel değerlerin kentsel alanlar birer kimlik imgesi olarak algılanmasının sağlanabilmesi için bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerin düzenlenmelidir. Alan kullanıcıları yapısal mekanlarda gördükleri objeleri veya donatıları doğru anlamlandırabilmelidir. Bu da ancak görsel tanıtımlar ile olabilir. Günümüzde üç boyutlu görseller ilgi odağı olacaktır. Kentin planlanmasında tek tip kent olma kaygısının önüne geçmek gerekir. Bunun sağlanması için özgün, yerel değerlerden yararlanılmalıdır. Kentin sahip olduğu yerel kimliğine duyarlı, kimliği koruyan, güncel yaşam ile bütünleştiren tasarım anlayışı geliştirilmelidir. Aynı zamanda doğal ortam verileri analiz edilerek kentsel tasarımlara yansıtılmalıdır. Böylece bu öğeler kenti tanımaya yardımcı olacak ve kent sosyal yaşamına uyarlanacaktır. Kentin tanıtımında bu öğelerin kullanılırken sadece turizmin birer destinasyon aracı olarak düşünülmemeli, bölge güncel yaşamına uyarlanmalı ve benimsenmelidir. Bunların yerine getirilebilmesi için yönetimde kentli ve tüm paydaşların bir arada yer alması ve etkin uygulamalar yapılması, projeler üretilmesi sağlanmalıdır. Kent planlama ve yönetiminde kente özgü bir sistem geliştirerek ileride oluşabilecek problemlerin önüne geçilebilir. Kent böylece doğru algılanan, anımsanan ve yaşanılan özgün bir mekana dönüşebilecektir.

TEŞEKKÜR: Bu çalışma, Selin Cansu DERENDELİ' nin "Kahramanmaraş'a Kimlik Kazandıran Değerlerin Çocuk Oyun Alanında Kullanımı: Kapıçam Tabiat Parkı Örneği" adlı Yüksek Lisans Tezi verilerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

KAYNAKLAR

Anonim, 2012a. Erişim: http://zeynepozmenunlu.blogspot.com/2012. http://zeynepozmenunlu.blogspot.com/2012[12.03.2012]

Anonim, 2012b. Erişim: http://www.iamistanbul.tv/haber. [05.04.2012]

Anonim, 2017. Taş medrese. Erişim: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kahramanmaras/gezilecekyer/tas-medrese[05.09.2017]

Anonim, 2019a. Kahramanmaraş İlinde Doğa Turizmi Master Planı 2013 – 2023.Erişim: http://bolge15.ormansu.gov.tr/15bolge/Libraries/Duyuru/Kahramanmara%C5%9FDTMPProje sflb.ashx [15.02.2021]

Anonim, 2019b. Tarihi Maraş Kalesi. Erişim: http://www.habermerkezi46.com/tarihi-maras-kalesini-eski-goruntusunekavusturuyoruz/15389/ [20.03.2020]

Anonim, 2020a. Maraş aslanı. Erişim: https://tr.pinterest.com/pin/533535887102774892/[04.06.2020]

Anonim, 2020b. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi. Erişim: http://kahramanmaras.bel.tr/foto-galeri/kahramanmaras[06.06.2020]

Anonim, 2021a. Erişim: https://marasavucumda.com/tarihi-fotograflarda-maras/ [09.05.2021]

Anonim, 2021b. Kahramanmaraş'taki Eshab-ı Kehf Külliyesi. Erişim: https://www.maraspusula.com/turkiye/kahramanmaras-taki-afsin-eshab-i-kehfkulliyesinde-h40238.html [03.03.2021]

Anonim, 2021c. Kahramanmaraş Şehir Rehberi. Erişim: http://kahramanmarassehirrehberi.com/tr/icerik/ [02.01.2021]

Anonim, 2021d. Kahramanmaraş İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Ulucami. 2021. Erişim: https://kahramanmaras.ktb.gov.tr/TR-152463/ulu-cami.html [20.02.2021]

Ayyıldız S, Ertürk F 2017. Kentsel kimlik bileşenleri ile kimliğin izlerini sürmek: Kapanca sokak örneği. Mimarlık ve Yaşam Dergisi, 2(1):65-88.

Beyhan ŞG, Ünügür SM 2005. Çağdaş gereksinmeler bağlamında sürdürülebilir turizm ve kimlik modeli. itüdergisi/a Mimarlık, Planlama, Tasarım, 4(2):79-87.

Birol G 2007. Bir kentin kimliği ve kervansaray oteli üzerine bir değerlendirme. Arkitekt Dergisi, 514:46-54.

Çöteli GM 2012. Kültürel Peyzajın korunması ve sürdürülebilir kentsel gelişmenin yaratılması yönünde bir politika önerisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 32(1):71-110.

Durguter H 2012. Kent modelleri ve sürdürülebilir kent yönetimi. International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 7(3):1053-1065.

Erduran Nemutlu F, Celik Çanga A 2020. The importance of cultural landscape values in urban design. Trends in Landscape, Achitecture, Forest and Natural Science. (Edit: M. Zencirkıran). Chapter Ten. Cambridge Scolars Publishing, 381p.

Erduran Nemutlu F, Çelik A, Sağlık A, Devecioğlu NE 2013. Tarihi kentlerde dış mekan süs bitkilerinin kullanımı. V. Süs Bitkileri Kongresi, Yalova, Türkiye, 6-9 Mayıs, 1:51-60.

Irmak MA, Yılmaz H 2010. Farklı peyzaj karakter alanlarına göre doğal ve kültürel kaynak değerlerinin görsel analizi: Erzurum örneği. GOÜ, Ziraat Fakültesi Dergisi, 27(2):45-55.

Karademir N, Sandal EK, Tıraş M 2013. Kahramanmaraş'ın ekoturizm potansiyelinin değerlendirilmesi. 3rd International Geography Symposium- GEOMED, 8(3):429-449.

Karademir N, Sandal EK, Urhan FB 2018. Kahramanmaraş'ta turizm algısı. Doğu Coğrafya Dergisi, 23(39):45-64.

Kaypak Ş 2010. Antakya'nın kent kimliği açısından irdelenmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(14):373-392.

Kurt N 2011. Kent hizmetlerinin geleceğinde kentsel sorumluluklar ve kent kültürünün geliştirilmesi stratejileri. Yönetim Bilimleri Dergisi, 52:24-70.

Oğurlu İ 2014. Çevre- kent imajı- kent kimliği- kent kültürü etkileşimlerine bir bakış. İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 13 (26): 275-293.

Özilhan Özbey D 2015. Kent marka imajı oluşumunda etkili unsurların önem ve yeterlilik derecelerinin konya açısından incelenmesi. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8 (39):923-932.

Palabaş Uzun S, Bozali N, Sivrikaya F 2011. Kahramanmaraş'ın tarihine ışık tutan anıt ağaçlar. KSÜ Doğa Bil. Dergisi, 14(2):43-50.

Tatlıdil E 2009. Kent ve kentli kimliği; İzmir örneği. Ege Akademik Bakış, (1) 2009: 319-336.